

FÖR DIG
SOM GER VÅRD
OCH OMSORG

Vanliga och ovanliga problem i munnen

Munnen åldras, precis som kroppen i övrigt. Risken för karies, tandlossning och infektioner ökar. Munhälsan påverkas dessutom av ålderskrämpor, sjukdomar och mediciner. Salivproduktionen minskar, tänder och slemhinnor blir skörare och tandköttet dras tillbaka. I takt med att vi åldras får munhälsan allt större betydelse för allmänhälsan.

Dålig andedräkt

Det kan bero på bristande munhygien, muntorrhet, karies, halsinfektioner eller sår i munnen.

Vad kan jag göra? Borsta tänderna noga och gör rent mellan tänderna med mellanrumsborstar. Ta försiktigt bort beläggningar på tungan. Fukta med fuktspray eller fluorskölj efter rengöringen. Sköljning med munvårdande medel som SB12 kan hjälpa.

Muntorrhet

Muntorrhet drabbar både gamla och unga. Besvären förvärras av vissa sjukdomar och mediciner, av stress och att man andas genom munnen. Bristen på saliv kan göra det svårare att äta och prata. Det ökar dessutom risken för karies, tandlossning, sår och dålig andedräkt.

Vad kan jag göra? Ge salivstimulerande tabletter eller saliversättning. Gärna också fuktspray. Det är viktigt att dricka vatten ofta. Fiberrik kost som äpplen och hårt bröd ökar salivproduktionen.

Sår i munnen

Sår och skador av het mat eller dryck drabbar ofta den som är muntorr och har känsliga slemhinnor. Trasiga tänder och proteser kan ge skavsår och sår i mungiporna.

Vad kan jag göra? Kontakta ansvarig sjuksköterska eller Folk tandvården om du upptäcker sår i munnen.

Karies

Äldre får oftare karies än unga, speciellt på tändernas blottade rotytor. När en frisk människa drabbas av sjukdom kan munhälsan försämras snabbt.

Vad kan jag göra? Var uppmärksam på mörka fläckar, trasiga fyllningar och lösa kronor. Kontakta Folk tandvården om du ser tecken på karies. Karies som upptäcks tidigt kan ibland behandlas med fluor som stärker tändernas emalj.

Blöder det

Att tandkötet blöder beror ofta på inflammation och kan vara ett tidigt tecken på tandlossning.

Vad kan jag göra? Borsta tänder och tandkött mjukt och noggrant. Det är viktigt att borsta även om tandkötet ömmar. Gör rent mellan tänderna samt runt broar, kronor och implantat med mellanrumsborstar. Kontakta Folk tandvården om blödnigen inte går över.

Tandsten och tandlossning

Tandsten (gingivit) som inte tas bort kan leda till tandköttsinflammation och tandlossning. Tandlossning (parodontit) börjar med en inflammation i tandkötet som gör att det bildas djupa fickor där bakterier samlas. När käkbenet angrips förstörs fästet för tänderna.

Vad kan jag göra? Kontakta Folk tandvården om du upptäcker omfattande tandsten eller lösa tänder.

Svampinfektion

Det beror på obalans i immunförsvaret och är vanligt i samband med antibiotika eller tandprotes. Svamp syns som röda (vanligast) eller vita förändringar på slemhinnor och tunga. Det kan leda till sveda, plåtsmak eller att maten känns starkt kryddad.

Vad kan jag göra? Kontakta ansvarig sjuksköterska eller Folk tandvården om du misstänker svampinfektion.

Svullnader och fistlar

Det är tecken på infektion. Fistlar syns som en varfylld bula, ofta vid tandens rotspets. Lyft ut läppen så att du kan se hela tandkötet.

Vad kan jag göra? Kontakta Folk tandvården om du upptäcker fistlar eller andra tecken på infektion.

Tandproteser

Proteser kan ha dålig passform, glappa eller skava. Det händer exempelvis vid vikt nedgång. En ny protes kan kännas obehaglig och göra det

svårt att tala och tugga. Då är det viktigt att ha tålmod och träna.

Vad kan jag göra? Kontakta Folk tandvården om protesen går sönder, skaver eller sitter illa. Ofta kan protesen lagas eller justeras så att den passar bättre.

Broar och implantat

Runt broar, implantat och konstgjorda tänder samlas det lätt bakterier. Implantaten sitter fast med titanskruvar (fixturer) i käkbenet. Den konstgjorda tanden eller tandraden fästs på små pelare (distanser) som sticker upp ur tandkötet

Vad kan jag göra? Använd mellanrumsborstar för att göra rent runt varje implantatskrub och konstgjord tand. Kontakta Folk tandvården om du upptäcker lösa eller skadade tänder och tandersättning.

Din kontakt för all tandvård

Folk tandvården erbjuder ett komplett munvårdsprogram för äldre och personer med funktionsnedsättningar eller komplicerade medicinska tillstånd.

- Medicinsk och geriatrisk tandvård
- Mobil och uppsökande tandvård
- Narkostandvård och lustgas/sedering
- Infektions- och oralmedicinska utredningar
- Implantat, kirurgi och protetik

INSPIRATION, UTBILDNING OCH STÖD

Vi hjälper dig med munvården samt ger konsultationer och utbildning som underlättar din vardag.

